

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Bohuslavy Drahošové a soudců JUDr. Miroslavy Ježoviczové a JUDr. Petra Indráčka v právní věci žalobce: **JOKO stavební CZ s.r.o.**, IČ: 254 35 035, se sídlem Újezd 40/450, 118 01 Praha 1, Malá strana, zastoupeného JUDr. Tomášem Kaiserem, advokátem se sídlem Havlíčkova 15, Praha 1, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, IČ: 750 46 962, se sídlem Horní náměstí 103/2, Opava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21.7.2011 č.j. 1634/1.30/11/14.3, ve věci pokuty,

t a k t o :

I. Žaloba se **z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21.7.2011 č.j. 1634/1.30/11/14.3, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem (dále jen správní orgán

1. stupně) ze dne 28.4.2011 č.j. 6975/7.10/10/14.3-8, jímž byly zamítnuty žalobcovy námitky proti rozhodnutí o uložení pokuty a povinnosti uhradit náklady řízení.

Pod bodem II. žaloby uvedl, že považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné, neboť nemůže být činěn vinným za porušení povinnosti stanovené v § 5 odst.1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 písm. b) bod 1., ve spojení s přílohou č.3, část III. bodem 2. Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., dle kterýchž je zaměstnavatel povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby zaměstnanci byli chráněni proti pádu nebo zřícení, a dále je povinen zajišťovat výkopy u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob do výkopu, v souladu s právními předpisy.

Dále uvedl, že výkop začal být hlouben dne 20.11.2009 v odpoledních hodinách. Kolem 16.00 hodin téhož dne došlo ve výkopu k tragickému úrazu pana H., v důsledku čehož se na stavenišťe dostavili i dva vyšetřovatelé Policie ČR. Jeden z policistů žalobce poučil, že na místě úrazu nesmí být z důvodu následného zajišťování případných stop provedeny žádné změny a do doby skončení policejního vyšetřování je proto místo úrazu, tj. předmětný výkop, nutno zajistit pouze červenobílou bezpečnostní páskou, kterou Policie ČR žalobci za tímto účelem poskytla. V souladu s uvedeným pokynem proto žalobce ohradil předmětný výkop červenobílou páskou, jak mu bylo nařízeno. Asi v 19.00 hodin byli oba jednatelé žalobce odvezeni Policií ČR do její provozovny v Jablonném v Podještědí k dalšímu vyšetřování a předání administrativních podkladů. Během těchto úkonů vyšetřovatele žalobci sdělili, že o dalším průběhu policejního vyšetřování, tj. i o skončení šetření na místě, bude ze strany Policie ČR informován. Vzhledem k tomu, že Policie ČR již žalobce nijak dále nekontaktovala, obrátil se žalobce na Policii ČR následně s dotazem, zda již došlo k ukončení vyšetřování a je tedy možno ohraničit výkop odpovídající zábranou. Po takto získaném souhlasu ze strany Policie ČR žalobce výkop osadil proti možnému pádu osob.

Namítal, že v žádném případě nemůže být činěn vinným za to, že postupoval v souladu s pokyny na místě zasahující Policie ČR a ohradil předmětný výkop červenobílou výstražnou páskou, neboť dodržet faktický pokyn policie bylo jeho zákonnou povinností. Odkázal na ustanovení § 114 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR a dovozoval, že napadené rozhodnutí je již z toho důvodu nezákonné. Vytýkal, že ač navrhoval provést výslech na místě zasahujících policistů, Oblastní inspektorát práce tomuto návrhu nevyhověl a požadovaný výslech policistů nahradil jejich písemnými prohlášeními. K tomu uvedl, že s tímto procesním postupem ani s obsahem prohlášení policistů nesouhlasil (obsah prohlášení byl v rozporu se skutečným průběhem událostí) a trval na výslechu policistů, když postupem žalovaného mu bylo znemožněno aktivně se účastnit provedení jím navrhovaného důkazu a tudíž upřeno právo na řádnou obhajobu. Uvedl, že k odstranění možných rozporů ve skutkovém stavu navrhoval provést i výslech na místě přítomných zaměstnanců. Žalovaný těmto návrhům nevyhověl a tímto postupem dle jeho názoru porušil jeho procesní práva.

Pod bodem III. žaloby uvedl, že nesouhlasí ani s tím, že svým jednáním porušil povinnost týkající se organizace práce a pracovních postupů stanovenou v § 5 odst.1 písm. b) a c) zákona č.309/2006 Sb. a v § 3 písm. b) bod 1., ve spojení s přílohou č.3, části III, bod 2. a části V., bodem 4. Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., tj. nestanovil konkrétní podmínky technologického postupu, kterými by zajistil splnění

požadavků na organizaci práce a pracovní postupy při plánování a provádění zemních prací. Uvedl, že v průběhu řízení před správním orgánem předložil technologické postupy upravující provádění výkopů, systémového pažení i zemních prací, výkopů stavebních rýh a jam. Nepopíral, že tyto postupy byly původně vyhotoveny pro stavbu kanalizace ve Vrchlabí. Uvedl, že stavební práce prováděné v Křižanech byly s pracemi ve Vrchlabí zcela totožné, došlo a také mohlo dojít k využití již existujících technologických postupů, když tyto byly pro stavbu v Křižanech zcela použitelné. Nesouhlasil s názorem žalovaného, že by pro každou stavbu bylo třeba vyhotovovat speciální technologický a organizační postup či opakovaně proškolení zaměstnance, pokud je stavba naprosto stejného charakteru jako ta, pro kterou již byl technologický postup vypracován a zaměstnanci proškoleni. Zdůraznil, že stavba v Křižanech byla prováděna ve standardním terénu a za obvyklých podmínek a v rámci technologických postupů tak nebylo třeba stanovit ani žádná specifická opatření nad rámec právních předpisů, neboť nehrozila žádná specifická rizika.

Podotkl, že se všemi předmětnými technologickými postupy zaměstnance odpovídajícím způsobem seznámil, a to dne 20.3.2008 a dále v průběhu června 2009. Poukázal na to, že každé dva roky se konají i pravidelná bezpečnostní školení, v rámci kterých jsou zaměstnanci poučováni o všech rizicích a bezpečnostních opatřeních, která je třeba dodržovat. Uvedl, že na počátku každého pracovního dne na stavbě byl přítomen stavbyvedoucí, který seznámil zaměstnance s postupem výstavby, s úkoly, které se budou toho dne provádět, i s tím, jakým způsobem se tak bude činit a jaká bezpečnostní opatření je přitom třeba dodržovat. Tvrdil, že nemůže být vinným za porušení povinnosti stanovit technologické postupy či požadavky na organizaci práce, neboť obě tyto povinnosti řádně splnil.

Pod bodem IV. žaloby žalobce namítal, že žalovaný při svém rozhodování postupoval i v rozporu se zásadami správního trestání, uložil pokutu ve výši nepřiměřené okolnostem případu a upřel jí její preventivní funkci. Uvedl, že jediné pochybení, které mu lze klást za vinu je skutečnost, že dva ze zaměstnanců žalobce zcela svévolně porušili veškeré bezpečnostní předpisy, o kterých byli proškoleni, podcenili hrozící riziko a vstoupili do nezapaženého výkopu, a to přesto, že věděli, že tak činit nesmí, neboť stěny výkopu je třeba před vstupem osob zajistit proti sesutí. Podotkl, že je si vědom své zákonné odpovědnosti, které se v důsledku jejího objektivního charakteru nemůže zprostit a uvedl, že k této okolnosti mělo být ze strany správního orgánu přihlíženo, přinejmenším jako k okolnostem rozhodným pro stanovení výše pokuty. Uloženou pokutu ve výši 210.000,- Kč považoval za zjevně nepřiměřenou okolnostem případu, což odůvodnil tím, že ke smrtelnému úrazu došlo pouze v důsledku pochybení samotných zaměstnanců, kterému nemohl nijak více zabránit. Dále uvedl, že uložená pokuta je navíc nepřiměřená i majetkovým poměrům žalobce, když žalobce je malou společností specializovanou na provádění stavebních prací v oblasti výstavby inženýrských sítí. Stavební zakázky v této oblasti poklesly cca o 35%. Byl nucen omezit počet svých zaměstnanců, provedl restrukturalizaci svých nákladů. Odkazoval na přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2009 a 2010, rozvahu ke dni 9.8.2011 a hospodářský výsledek ke dni 9.8.2011. Uvedl, že pokuta svou výší zjevně nemá výchovný charakter, naopak působí vzhledem k žalobci likvidačně. Odkázal na judikaturu Ústavního soudu. Namítal, že samotné odůvodnění uložené pokuty je nedostatečné a tudíž nepřezkoumatelné.

Pod bodem V. žaloby žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí je nezákonné a v části týkající se výše uložené pokuty i nepřezkoumatelné. Pro případ, že by soud dospěl k závěru, že zákonné důvody pro zrušení předmětného rozhodnutí nejsou dány, navrhoval, aby soud využil svého moderačního práva a upustil od uložení pokuty, resp. rozhodl o jejím snížení v zákonem dovolených mezích.

Pod bodem VI. žaloby žalobce navrhoval zrušení rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 21.7.2011 a rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj ze dne 28.4.2011 a vrácení věci žalovaným k dalšímu řízení. Pro případ, že by soud neshledal důvody pro zrušení rozhodnutí, navrhoval změnu rozhodnutí tak, že se upouští od uložení pokuty, resp. snížení uložené pokuty v zákonem dovolených mezích. Dále se domáhal přiznání nákladů řízení.

Pod bodem VII. žaloby se žalobce domáhal přiznání odkladného účinku žalobě.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 20.12.2011 uvedl, že dodržení povinnosti stanovené zaměstnavateli v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nemůže být žádným způsobem, a to ani ze strany policie, omezováno. Policií požadovaný způsob zajištění výkopu se týkal zajištění místa úrazu, tedy přímo samotného výkopu, nikoliv zajištění proti pádu osob do výkopu. Žalobce svou povinnost zajistit místo výkopu proti pádu osob zábradlím nebo jinou zábranou ve vzdálenosti větší než 1,5 m od hrany výkopu nesplnil nejméně v době od 20.11. do 27.11.2009. K námitce nepřipuštění výsledku příslušníků Policie ČR, zasahujících na místě úrazového děje žalovaný uvedl, že skutečnosti, které měly být prokázány výsledkem svědků, byly prokázány v rámci správního řízení před správním orgánem 1. stupně dostatečně jinými důkazy. Provádění jiných důkazů by bylo nadbytečné, nepřineslo by žádná nová skutková zjištění a odporovalo by zásadě hospodárnosti správního řízení. Byl shromážděn dostatek důkazů, které prokázaly spáchání správních deliktů žalobcem. Námitku nezákonnosti rozhodnutí a krácení procesních práv žalobce považoval žalovaný za nedůvodnou.

K bodu III. a IV. žaloby odkázal žalovaný na odůvodnění napadených rozhodnutí a uvedl, že má za to, že žalobní námitky jsou nedůvodné, když v průběhu správního řízení se žalovaný vypořádal se všemi námitkami žalobce uvedenými v průběhu správního řízení a své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Navrhoval zamítnutí žaloby a potvrzení napadených rozhodnutí. Dále se domáhal přiznání nákladů řízení.

II.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že:

- Přípisem ze dne 23.11.2009 byl společností JOKO stavební CZ s.r.o. hlášen Oblastnímu inspektorátu práce pro hl. město Prahu pracovní úraz s následkem smrti, ke kterému došlo 20.11.2009 v cca 16.20 hod. na stavbě v Křižanech u Liberce při výkopových pracích pro kanalizaci, kdy došlo k závalu zaměstnance M. H. Záznam o převzetí úrazu M. H. byl doručen OIP pro Ústecký a Liberecký kraj dne 24.11.2009.

- Dne 2.12.2009 v kanceláři provozovny JOKO stavební CZ s.r.o. se konalo ústní jednání za účasti inspektorky OIP, jednatelů zaměstnavatele a externího technika BP. V záznamu je uvedeno, že dne 27.11.2009 se na místo úrazu dostavila inspektorka OIP a z místa úrazu byla pořízena fotodokumentace za přítomnosti externího technika bezpečnosti práce. Bylo požadováno předložení (v záznamu vyjmenovaných) originálních dokladů a písemností.

- Jednatel společnosti K. J. podal dne 10.12.2009 vysvětlení ke smrtelnému úrazu M. H. dne 20.11.2009 na stavbě v K. Mimo jiné uvedl, že se domnívá, že zaměstnanci podcenili riziko nebezpečí vzhledem k malé hloubce výkopu cca 1,80 m a chtěli pažení realizovat až následně. Nezvolili tak správný technologický postup pro provádění přiloženého pažení. Pažení bylo k dispozici přímo na stavbě. Uvedl, že vedení společnosti vytvořilo k realizaci prací na stavbě v K. pro výstavbu kanalizace, včetně pažení, všechny potřebné předpoklady a podmínky. Všichni byli řádně proškolení z BOZP a s riziky prací seznámeni.

- Dne 11.12.2009 byl sepsán Oblastním inspektorátem práce pro Ústecký a Liberecký kraj záznam o podání informací s M. P. - dělníkem, M. P. - dělníkem, V. K. - stavbyvedoucím a D. K. - stavebním dělníkem, v kanceláři provozovny JOKO stavební CZ s.r.o. v Jablonném v Podještědí ve věci kontroly šetření příčin a okolností smrtelného pracovního úrazu M. H. M. P. uvedl, že v době nehody přímo na stavbě nebyl. V daném okamžiku byl na skládce zeminy a tam čistil cestu od zeminy. Po jeho příchodu byl již p. H. vyhrabaný ze závalu. Skočil do výkopu a poskytli mu první pomoc až do příjezdu záchranky, rovněž se střídali se záchranáři v masáži srdce.

M.P. uvedl, že dne 20.11.2009 byla vytýčena trasa, kde se mělo hrabat. Začali hrabat šachtu Š1, položili dno šachty a na to skruž. Pak začali hrabat trasu. Cca 3m byla vodovodní přípojka a tu obnažili. Pak od šachty asi 3,0m směrem k přípojce se zemina stáhla na dně výkopu. Do výkopu šel K. s H. změřit šířku výkopu. V tom se uvolnila stěna výkopu a zeminou byl zasypán pan H. a po pás pan K. Rukama odstraňoval zeminu, která spadla na pana H. Když se uvolnil ze zeminy pan K., spolu vyhrabali pana H., kterého položili do výkopu. Tam mu poskytli první pomoc.

D. K. mimo jiné uvedl, že na staveništi pracovali od 11.11.2009, kdy prováděli práce související s pokládáním kanalizací a vodovodního řádu v horní části stavby. Tam byly práce skončeny zásypovou vrstvou ve výkopu. Pak šli provádět další výkop do dolní části, kde měla být umístěna šachta Š1. Vyměřili se stavbyvedoucím trasu a místo, kde má být šachta 1 a 2. Vytýčili si směr a pak začali hrabat. Vyhrabali výkop na šachtu, tu zaměřili a osadili na dno výkopu 1 skruž. Pak začali hrabat rýhu ve směru. Když viděli, jakou hloubku mají vyhrabanou (2-3m), šli spolu s M. H. do výkopu zaměřit šířku na zapažení výkopu. Zemina M. H. zasypala celého. On byl zasypán do pasu. Snažil se M. H. vyprostit hlavu, M. P. mu pomáhal. Po vyproštění

dávali první pomoc. K dotazu pracovnice OIP sdělil, že to chtěli rozpažit. Měli to nahoře připravené. Neuvedomili si, že je to tak hluboké.

V. K. uvedl, že ráno byl na stavbě. Provedli polohopisné a výškové vytýčení trasy kanalizace vodovodu. Pak odjel na stavbu do Vrchlabí. Když se vracel ze stavby z Vrchlabí, volal mu před půl pátou M. P., že je to v podstatě zavalilo, a že volá rychlou záchranku. Pracovníci byli proškolení, že takový výkop musí pažit. Nebyl na stavbě, aby je upozornil na nesprávný postup prací při přípravě pažení. Pokud byl prováděn výkop v horní části, byl zapažen, ale u šachty Š1 chlapi pažení neprovedli. Neví proč. Na stavbě byly k dispozici pažící boxy. V podstatě byli seznámeni s návodem na jejich užívání. Neví o tom, že by návod četli. Při školení se řeknou všeobecné informace, např. způsob zavěšení a osazení.

- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj dne 26.1.2010 pod č.j. 7833/2/7.II/10/15.2 provedl svým inspektorem V. S. kontrolu JOKO stavební CZ s.r.o. O výsledku kontroly byl sepsán protokol. Zahájení kontroly byli přítomni jednatele K. J. a Ing. F. K., dále externí technik BP J. A.. Kontrola byla provedena 27.11., 2.12., 11.12.2009 a 26.1.2010. Doklady byly kontrolovány v provozovně zaměstnavatele ul. Zámecká, Jablonné v Podještědí. Kontrola dodržování předpisů k zajištění BOZP byla provedena na stavbě: Kanalizace splašková a ČOV EN 15-20, vodovod a veřejné části kanalizačních a vodovodních přípojek pro p.p.č.2383/1, 2383/6,2383/7 a 158/2 k.ú. Křižany. Kontrolou bylo zjištěno, že Smlouva o dílo č. 082009 byla uzavřena dne 23.10.2009. Předmětem díla dle smlouvy je „Kanalizace splašková a ČOV EN 15-20, vodovod a veřejné části kanalizačních a vodovodních přípojek pro p.p.č. 2383/1, 2383/6, 2383/7 a 158/2 k.ú. Křižany“. Projektová dokumentace byla zpracována v listopadu 2008. Předání stavby proběhlo dne 11.11.2009 a téhož dne byly zahájeny i práce na předmětné stavbě. Místo úrazu se nachází v obci Křižany v místě odbočky za silnicí na přístupovou účelovou komunikaci k nově budovaným RD. Staveniště, kde došlo ke smrtelnému úrazu, je ve vzdálenosti cca 9,0m od břehu potoka. Na levé straně je výkop v souběhu s oplocením přilehlého pozemku a na straně druhé je částečně veden v cestě. Za mostkem v cestě je vyhloubena rýha o šířce cca 2,0m, hloubce cca 1,8 m a délce cca 15,0m, kde na betonovém základu osazena skruž kanalizační šachty Š1 o průměru 1,0m. Výkop je do výšky základu šachty zaplněn spodní vodou. Ve vzdálenosti cca 3,0m byla ve výkopu obnažena vodovodní přípojka. Vedle šachty byl směrem k cestě opřen o boční stěnu výkopu hliníkový žebřík přesahující terén o 0,7m pro výstup. Výkop byl hlouben s postupným podélným svahováním strojem Caterpillar. Svislé stěny výkopu nebyly zapaženy, přestože PD zajištění stěn výkopů řeší. Na levé straně šachty je patrný sesuv zeminy u oplocení pozemku sousedícího s cestou. Na levé straně šachty je patrný sesuv zeminy u oplocení pozemku sousedícího s cestou. Na okraji výkopu byly o žebřík a oplocení opřeny dvě prkna pro zajištění výkopu proti pádu osob. Dále bylo další prkno položeno šikmo ke stroji a na prknech upevněna páska z PVC v barvě červenobílé. Ve stráni, nedaleko od nové zástavy RD, jsou postaveny dva pažící boxy.

V popisu úrazového děje je uvedeno, že dne 20.11.2009 se začaly provádět práce v dolní části stavby v místě, kde je dle projektové dokumentace umístěna kanalizační šachta Š1. Stavbyvedoucí V.V. s dalšími zaměstnanci vyměřil trasu kanalizace a místo, kde mají být kanalizační šachty Š1 a Š2. Vzdálenost mezi šachtami dle PD je 31,0 m. Poté začali hloubit výkop stavebním strojem Caterpillar.

Když byl výkop pro šachtu proveden do potřebné hloubky, tj. asi 2,0m, tak zaměstnanci na dno výkopu dali betonový základ a na něj osadili první skruž. Stěny výkopu nebyly zajištěny proti sesutí žádným bezpečnostním zařízením. Ve výkopu byl D. K. a M. H., když došlo k sesuvu zeminy na levé straně stěny. V tu chvíli byl M. H. ke stěně otočen zády a stál v místě sesutí zeminy a byl zeminou celý zasypán. D. K. byl zeminou zasypán do výše pasu. D. K. byl zasypán drobnějším materiálem, snažil se dostat nohy ze sesuté zeminy ven a zároveň se snažil vyprostit hlavu M. H.. Za pomoci dalšího zaměstnance M. P. vyprostili zraněného a začali poskytovat na základě informací dispečera záchranné služby první pomoc. Přes veškeré oživovací pokusy jak zaměstnanců, tak posléze i záchranné služby, bylo konstatováno úmrtí.

Inspektorka si vyžádala řadu dokladů, jak jsou označeny na straně 3 protokolu ze dne 26.1.2010. Kontrolou na staveništi (bod 1 kontrolního zjištění) inspektorka zjistila, že výkop je prováděn v místní komunikaci (cestě), kde hrozí nebezpečí pádu osob do výkopu, je ochrana proti pádu na okraji výkopu zajištěna prkny opřenými o žebřík a oplocení s upevněnou páskou z PVC v barvě červenobílé, nikoliv vhodnou zábranou zamezující přístup osob do ohroženého prostoru pádem do hloubky ve vzdálenosti větší než 1,5 m, což je v rozporu s NV č. 591/2006 Sb. § 3 odst. b) příloha 3, část III, bod 2. Inspektor uvedl, že to, že je nutné zabezpečit výkopovou rýhu proti pádu osob zábradlím, je uvedeno v projektové dokumentaci z listopadu 2008, jejíž součástí je i stať E-Zásady organizace výstavby. Dále uvedla, že zaměstnavatel opatření uvedené v PD nezajistil a neosadil konstrukce dostatečně pevné proti pádu osob do hloubky o výšce 1,1 m nad úroveň terénu. Inspektorka dospěla k závěru, že zaměstnavatel porušil: § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 odst. b) písm. 1) NV č. 591/2006 Sb.

Pod bodem 2. kontrolních zjištění inspektorka uvedla, že zaměstnavatel je povinen organizovat a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a pracovníci nebyli ohroženi padajícími materiály. Zaměstnavatel provádějící stavební práce je povinen zajistit pracoviště pro bezpečný výkon práce tak, aby zaměstnanci byli chráněni proti případnému sesutí stěn výkopu a aby nevstupovali a nevykonávali práce ve výkopu, který není zajištěn ochrannou konstrukcí v souladu s ustanovením NV č. 59/2006 Sb., § 3 odst. b) příloha 3, část V, bod 4. Tato povinnost ze strany zaměstnavatele splněna nebyla, jelikož připustil, aby zaměstnanci prováděli práce spojené s osazením kanalizačních skruží na základě ve výkopu strojně hloubeném bez jakéhokoliv zajištění proti sesuvu stěn např. ochranným rámem, rozpornou konstrukcí aj. - Tím organizace porušila § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 odst. b) písm. 1) NV č. 591/2006 Sb.

Pod bodem 3. kontrolních zjištění inspektorka uvedla, že zaměstnavatel má povinnost zpracovat technologický postup, kde bude mimo jiné stanoven i způsob zajištění výkopu, zejména v podměčených a nesoudržných zeminách náchylných k sesutí. Zaměstnavatel při kontrole předložil technologický postup z 5.6.2009 zpracovaný v obecné poloze, ale pro stavbu ČHL-Vrchlabí. Tento TP nelze aplikovat na prováděnou stavbu, jelikož v TP nebyly stanoveny konkrétní požadavky na organizaci práce a pracovní postupy. Pro stavbu „Kanalizace splašková a ČOV EN 15-20, vodovod a veřejné části kanalizačních a vodovodních přípojek pro p.p.č. 2383/1, 2383/6, 2383/7 a 158/2 k.ú. Křižany“ technologický postup zpracován nebyl. Práce byly prováděny v účelové komunikaci (cestě) a zajištění stěn výkopů nebylo provedeno a tudíž zaměstnavatel nepřijal opatření v takovém rozsahu, aby působení

rizik minimalizoval v přímé souvislosti na ohrožení zaměstnanců provádějících práce v nezapaženém výkopu. Tím nedodržel svoji povinnost stanovenou NV č. 591/2006 Sb., § 3 odst. b) příloha 3, část V, bod 2,3 a porušil tak § 5 odst.1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 odst. b) písm. 1 NV č. 591/2006 Sb.

- Žalobce žádostí ze dne 1.2.2010 požádal o přezkoumání protokolu č.j. 7833/2/7.II/10/15.2 ze dne 26.1.2010. V žádosti mimo jiné uvedl, že v době realizace a vzniku pracovního úrazu nebyla ve výkopu pro budovanou kanalizaci žádná voda ani výkop nebyl nijak podmáčen. K větě: "Na okraji výkopu byly o žebřík a oplocení opřeny dvě prkna pro zajištění výkopu proti pádu osob" uvedl, že tento výklad není v souladu se skutečností, když tato prkna rozhodně nesloužila jako zajištění proti pádu osob. Jednalo se o provizorní konstrukci pro možnost osazení výstražné bezpečnostní pásky. Tuto provizorní konstrukci provedli zaměstnanci na základě požadavku vyšetřovatelů Policie ČR, kteří z důvodu šetření zakázali v místě úrazu provádět jakékoliv další práce do doby vyšetření celého případu a přímo nařídili výkop zabezpečit pouze výstražnou páskou, bez realizace zábran. Dále uvedl, že nesouhlasí s tím, že bylo porušeno ustanovení § 5 odst.1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. ani s tím, že bylo porušeno ustanovení § 3 odst. b) písm. 1 NV č. 591/2006 Sb. Namítal, že se jednalo o předané stanoviště pro výkop kanalizace u přilehlé místní cesty. Zaměstnanci měli realizovat pouze takový úsek stavby, který v ten den jsou schopni bezpečně provést a následně zasypat. Pokud by to nebylo možné, jsou proškoleni na to, že musí po dokončení prací provést řádné zábrany výkopů dle požadavků BOZP. K tomu měli zaměstnanci na pracovišti dostatek potřebných prostředků a materiálů. Tyto zábrany se však budují až po dokončení prací před odchodem z pracoviště. Vznik pracovního úrazu a následné zachraňování poškozeného a vyšetřování Policie tomuto postupu zabránil.

Dále namítal, že celý odstavec 2. je v rozporu se skutečností. Nesouhlasil s tím, že by bylo porušeno ustanovení § 5 odst.1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb., a ani s tím, že by bylo porušeno ustanovení § 3 odst. b) písm. 1 NV č. 591/2006 Sb. Zdůraznil, že zaměstnanci měli veškeré potřebné prostředky pro provedení rozpěrné konstrukce přímo na stavbě. Uvedl, že organizace vstup zaměstnanců do výkopu bez ochranného rámu či pažení nepřipustila a naopak vstup do strojně prováděného nezapaženého výkopu zaměstnancům provedeným školením prokazatelně zakázala. Též uvedl, že není možné, aby u běžně prováděných výkopových prací byl přítomen stavbyvedoucí. Zaměstnanci z nedbalosti porušili pracovní postupy a všechna ustanovení, na která prokazatelně byli školeni a vstoupili bez veškerého zajištění do výkopu, čímž porušili bezpečnostní předpisy. Dovožoval, že není možné přenášet tuto zodpovědnost na zaměstnavatele, který k bezpečnému provedení pažení vytvořil všechny podmínky.

V žádosti dále uvedl k větě: "Zaměstnavatel má za povinnost zpracovat technologický postup, kde bude mimo jiné stanoven i způsob zajištění výkopu, zejména v podmáčených a nesoudržných zeminách náchylných k sesutí.", že v projektové dokumentaci se o podmáčené zemině a nesoudržných zeminách nic neuvádí. Ani při samotné realizaci prováděných prací v místě pracovního úrazu se žádné podmáčené ani nesoudržné zeminy náchylné k sesutí rozhodně nevyskytovaly. Jednalo se o standardní postup při realizaci zemních prací. Výkop nevyžadoval žádný speciální technologický postup. Pokud by byly zjištěny podmáčené a nesoudržné zeminy, byly by práce společností přerušeny a přijata

potřebná opatření. Nic takového v době zahájení realizace zemních prací nikým zjištěno nebylo a nikdo ze zaměstnanců žádné takové zjištění v době realizace vedení společnosti neoznámil.

Žalobce též nesouhlasil s větou "Tento technologický postup nelze aplikovat na prováděnou stavbu, jelikož v TP nebyly stanoveny konkrétní požadavky na organizaci práce a pracovní postupy. "Odkázal na technologický postup pro provádění výkopů, čl. 3.23-Bezpečnost práce při zajištění výkopů. Zdůraznil, že je dán jednoznačný zákaz zaměstnancům vstupovat do výkopu bez zapažení. K větě: „Práce byly prováděny v účelové komunikaci (cestě),...“ uvedl, že se jednalo o stavbu – staveniště určené pouze k realizaci prací s vyloučením dopravy. Nesouhlasil ani s větou:..." a zajištění stěn výkopů nebylo provedeno a tudíž zaměstnavatel nepřijal opatření v takovém rozsahu, aby působení rizik minimalizoval v přímé souvislosti na ohrožení zaměstnanců provádějících práce v nezapaženém výkopu. Tím nedodržel svoji povinnost stanovenou NV č. 591/2006 Sb. § 3 odst. b) příloha 3, část V, bod 2,3." Uvedl, že tato věta je v příkrém rozporu se všemi podklady a doklady, které na OIP předali. Organizace necítí vinu za tento pracovní úraz, neboť splnila všechny své povinnosti a vytvořila veškeré potřebné podmínky k zajištění BOZP při realizaci prací. Uvedl, že zaměstnanci nedodrželi bezpečnostní předpisy.

Téhož dne požádal o přezkoumání protokolu o výsledku kontroly ze dne 26.1.2010 právní zástupce žalobce. Namítal, že neporušil povinnosti stanovené v § 5 odst.1 písm. b), c) zákona č. 309/2006 Sb. Zdůraznil, že všichni zaměstnanci jsou pravidelně proškolení a dodržování bezpečnostních opatření po zaměstnancích zaměstnavatel vyžaduje, zajišťuje jejich znalost pomocí příslušných školení a poskytuje zaměstnancům i odpovídající technické vybavení pro jejich provádění. Závěrem uvedl, že součástí žádosti je i stanovisko žadatele, které se k uvedené problematice vyjadřuje, zejména z technického hlediska proto žádá, aby obě podání byla pokládána za jednu žádost k přezkoumání protokolu.

- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj dne 1.3.2010 č.j. 665/7833/7.II/10/15.2 rozhodl tak, že žádosti o přezkoumání shora označeného protokolu nevyhověl. V odůvodnění rozhodnutí se vyjádřil ke všem námitkám žalobce. Mimo jiné k námitce, že prkna na okraji výkopu nesloužila proti pádu osob, ale jednalo se o provizorní konstrukci pro možnost osazení výstražné pásky na základě požadavku Policie ČR tak, že v oddílu „Zjištěné skutečnosti“ pouze popisoval stav v době zahájení kontroly na stavbě, v místě, kde došlo ke smrtelnému úrazu. To, že prkna umístěná u okraje výkopu nesloužila jako zábrana proti pádu, bylo vytknuto v kontrolním zjištění. K další námitce se vyjádřil tak, že záznam o podání informací byl pořízen se zaměstnanci, nikoliv se zaměstnavatelem a tudíž ani záznam zaměstnavateli poskytnut nebude. Záznamy byly zařazeny do složky kontrolního spisu a při projednání protokolu byla celé složka zaměstnavateli poskytnuta k nahlédnutí, avšak zaměstnavatel tuto možnost nevyužil a do podkladů nenahlédl. Fotodokumentace z místa úrazu, která byla pořízena 27.11.2009 bude zaslána. Inspektorát k další námitce uvedl, že vycházel z předložené PD, která je podkladem pro realizaci stavby, kde je v situaci M 1:500 a rovněž v katastrální situaci 1:1000 proveden zákres jak bývalé cesty, tak cesty, kde jsou navrženy vodovodní a kanalizační řád. Z PD je patrné, že právě kanalizační šachta Š1 je situovaná v cestě, nikoliv u přilehlé cesty. V zápisu ve SD je uvedeno, že dne 20.11.2009 byli

na stavbě přítomni 4 zaměstnanci a prováděli práce jak na jímce ČOV, tak i na trase kanalizace. Rovněž v zápisu ve SD ze dne 19.11.2009 je uvedeno, že již byla provedená betonáž základové desky Š 1, a tudíž byl výkop již z části proveden, ale zajištěn nebyl. Dne 20.11.2009 byl na stavbě stavbyvedoucí V.K., aby provedl i se zaměstnanci polohopisné a výškové vytyčení trasy kanalizace a vodovodu. Inspektorát uvedl, že má za prokázané, že staveniště, kde se prováděla liniová stavba, nebylo ohrazeno a zabezpečeno proti vstupu nepovolaných osob tak, jak stanovují právní předpisy k zajištění bezpečností a ochrany zdraví při práci, zejména nař. vl. č. 591/2006 Sb.

K námitce zaměstnavatele, že nesouhlasí s tím, že porušil § 5 odst.1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 odst. b) písm. 1) nař. vl. č. 591/2006 Sb., protože byli zaměstnanci školeni z předpisů BOZP dne 20.3.2008 a na staveništi měli k dispozici veškerý materiál pro provedení rozporné konstrukce a byla splněna povinnost organizovat a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodrženy zásady bezpečného chování na pracovišti a pracovníci nebyli ohroženi padajícími materiály, inspektorát uvedl, že kontrolou bylo zjištěno, že v nezapaženém výkopu zaměstnanci prováděli práce související s betonáží základu pod skruž kanalizační šachty. Tyto práce byly prováděny dle záznamu ve SD dne 19.11.2009, aniž byl výkop zajištěn proti sesutí. Dne 20.11.2009 byl ráno na stavbě stavbyvedoucí V.K., který provedl za spolupráce dalších zaměstnanců polohopisné a výškové vytyčení trasy kanalizace a vodovodu. Bylo patrné, že tyto práce byly prováděny v nezapaženém výkopu na šachtě Š1, aniž by práce byly stavbyvedoucím, který práce na stavbě řídí, pozastaveny do doby nápravy a zajištěno dodržování bezpečnosti práce na stavbě. Nelze souhlasit s tvrzením zaměstnavatele, že zaměstnanci byli řádně školeni a tudíž věděli, že mají zákaz vstupu do nezapaženého výkopu, měli se před vstupem chránit, když zaměstnavatel nestanovil pracovní postup, jakým způsobem má být provedena ochrana pracovníků, kteří právě budou montovat konstrukci pažení v nezajištěném výkopu.

K další námitce zaměstnavatele inspektorát uvedl, že na stavbu v Křižanech nebyl TP vypracován. Zdůraznil, že při kontrolním zjištění vycházel ze stavu věci, jelikož výkop byl prováděn v cestě a tato byla po vrstvách upravována hutněním. Jedná se o materiál nesoudržný, náchylný k sesutí a zaměstnavatel měl s touto eventualitou při provádění výkopů počítat a provést adekvátní opatření. Identifikace nebezpečí, zejména pak opatření, nebylo ze strany zaměstnavatele učiněno. Problematiku BOZP, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost zaměstnanců na konkrétní stavbě (pracovišti) musí rozhodnout pouze zaměstnavatel, resp. jím určená osoba s potřebnou kvalifikací, a to vždy na základě vyhodnocení a posouzení konkrétních pracovních rizik tak, aby byly splněny podmínky stanovené nařízením vlády č. 591/2006 Sb. Tato skutečnost byla zaměstnavatelem opomenuta.

- Právní zástupce žalobce přípisem ze dne 22.3.2010 podal námítky k vedoucímu inspektorovi Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj proti výsledku přezkoumání protokolu OIP č.j. 7833/2/7.II/10/15.2 ze dne 26.1.2010 inspektorem s odůvodněním, že se domnívá, že se inspektorka dostatečným způsobem nevypořádala s důvodnými námitkami žadatele uvedenými v jeho žádosti o přezkoumání protokolu, které se týkají jak zjištěného skutkového stavu, tak učiněných právních závěrů. Své námítky podrobně odůvodnil.

- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj dne 15.9.2010 rozhodl pod č.j.1902/7.10/10/15.2-2 o námitkách kontrolované osoby proti výsledku přezkoumání protokolu č. 665/7833/7.II/10/15.2 ze dne 1.3.2010 tak, že námitky zamítl, protože neshledal důvod pro změnu nebo zrušení výsledku přezkoumání protokolu. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že ve dnech 27.11., 2.12., 11.12.2009 a 26.1.2010 byla Oblastním inspektorátem práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj vykonána kontrola v rozsahu stanoveném v § 3 odst.1 písm. c) zákona o inspekci práce se zaměřením na dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce. Kontrola byla provedena souběžně s kontrolou příčin a okolností pracovního úrazu M. H., ke kterému došlo dne 20.11.2009. Výsledky kontroly jsou uvedeny v protokolu č.j. 7833/2/7.II/10/15.2 ze dne 26.1.2010.

Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že OIP se zabýval všemi námitkami zaměstnavatele. Mimo jiné uvedl, že závěr, že zaměstnavatel opatření uvedené v projektové dokumentaci nezajistil a neosadil dostatečně pevné konstrukce proti pádu osob, je nezvratný. Povinné zabezpečení nebylo provedeno vůbec, tedy před zmiňovaným pokynem Policie ČR, ani po něm. Kontrolovaná osoba se dopustila porušení § 3 písm. b) nař. vl. 591/2006 Sb. Námitku kontrolované osoby, že nezajištění výkopu proti pádu nemá přímou souvislost s pracovním úrazem M. H., považoval OIP za bezpředmětnou.

K námitkám proti kontrolnímu zjištění pod body 2. a 3. kontrolního protokolu OIP uvedl, že do strojem vyhloubených nezapažených výkopů se nesmí vstupovat, nejsou-li jejich stěny zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečností klecí, rozpěrnou konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí. V posuzovaném případě nebyl výkop zajištěn, zaměstnanci nebyli chráněni proti sesuvu stěn a neměli do výkopu vstupovat. Nedodržení podmínek specifikovaných v příloze k nařízení je právně kvalifikována jako porušení § 3 písm. b) písm. 1 nař. vl. č.591/2006 Sb. a § 5 odst.1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. Kontrolovaná osoba uvedla, že se započalo s hloubením výkopu, ve kterém došlo k úrazu M. H., dne 20.11.2009 v odpoledních hodinách, poté, co stavbyvedoucí s dalšími zaměstnanci vytýčil trasu kanalizace a místo, kde mají být kanalizační šachty Š1 a Š2, nikoliv již 19.11.2009, jak uvedla inspektorka OIP. Dle OIP Stavební deník neobsahuje takové údaje, které by jednoznačně potvrdily tvrzení kontrolované osoby. Vzhledem k tomu, i proto, že skutečnost, kdy byly započaty práce při vhloubení výkopu, nemá vliv na závěr, týkající se porušení právních předpisů, byl protokol ponechán v původním znění. Bez ohledu na datum zahájení prací z fotodokumentace i vyjádření jednotlivých zaměstnanců jednoznačně vyplývá, že byly naplněny všechny předpoklady pro zapažení výkopu před sesutím půdy i pro povinnost zamezit vhodnou zábranou přístup osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky. Naprosto přesvědčivý je fakt, že zaměstnanci prováděli v nezapaženém výkopu práce související s betonáží základů pod skruž kanalizační šachty, ať se jednalo o kterýkoliv den.

K tomu, zda se ve výkopu nacházela voda, OPI uvedl existence vody či existence spodní vody ve výkopu mají částečný význam, k vytvoření představy o charakteru zeminy ve výkopu, aby bylo možné dovodit povinnosti zaměstnavatele při zajištění stability stěn výkopu, resp. zabránění jejich sesutí. Hledisko vlhkosti zeminy je hodnoceno v kombinaci s dalšími případnými důvody nesoudržnosti, způsobem hloubení apod. a fakt, že k sesuvu zeminy skutečně došlo, o existenci rizik sesuvu půdy jednoznačně svědčí. Inspektorát práce se v rámci rozhodování

o námitkách zabýval problematikou „vody“ pouze s ohledem na bohatě rozvedené námitky.

Ve výsledku přezkoumání protokolu uvedla inspektora OIP, že vycházela z údajů uvedených ve stavebním deníku, ve kterém byl ve dnech předcházejících vzniku pracovního úrazu proveden výslovný zápis o čerpání spodních a povrchových vod. Pokud jde o porovnání zjištěného stavu s fotodokumentací pořízenou Policií ČR den po úrazu a ve dnech následujících, bylo ověřeno, že voda v tomto období ve výkopu skutečně byla a stav zeminy tak mohla ovlivnit. Výskyt vody ve výkopech kontrolovaná osoba nepopřela zcela, uvedla, že se objevila až v hloubce 4,5 m od vrchu terénu při realizaci výkopů jámy pro ČOV, a to ve vzdálenosti cca 100m od místa, kde došlo k úrazu. Ani na základě tohoto tvrzení nelze vyloučit vlhkost zeminy a její nesoudržnost v místě úrazu. Oblastní inspektorát práce též uvedl, že záznam o úrazu, ze kterého se inspektorát práce o úrazu dozvěděl, byl doručen inspektorátu práce dne 24.11.2009, dne 27.11.2009 se inspektorka OIP na místo úrazu dostavila. Zahájení kontroly připadlo až na 2.12.2009, tj. den, na který kontrolovaná osoba přistoupila.

K námitce, že policie v souvislosti s dalším šetřením nařídila přítomným zaměstnancům neměnit okolnosti na místě úrazu a zabezpečit předmětný výkop pouze výstražnou páskou, namísto realizace předpokládaného zajištění, odkázal na předchozí vyjádření a doplnil, že případné podmínky orgánu činného v trestním řízení nemohou být ve vzájemném rozporu s povinnostmi zaměstnavatelů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a je třeba zcela odmítnout tvrzení kontrolované osoby a nadřazenosti pokynů policie.

K další námitce kontrolované osoby OIP uvedl, že se jedná o bezvýznamný argument, když zakres „cesty“ na rozdíl od „bývalé cesty“ podle situačního výkresu odpovídá vyznačení cesty v katastrální mapě (pozemková parc. č. 3099 v k.ú. Křižany). Kanalizační šachta, resp. místo pracovního úrazu, se nachází z větší části v kraji cesty. Pokud by se šachta nacházela u tzv. „bývalé cesty“, jak namítá kontrolovaná osoba, jednalo by se z hlediska soudržnosti zeminy o totožné podmínky.

K námitkám, že stavba v Křižanech nevyžadovala žádný zvláštní postup, neboť se jednalo o provádění zcela běžných a rutinních prací v obdobném materiálu jako je stavba ve Vrchlabí, s tím, že technologický postup byl plně použitelný i pro typově zcela stejné pozemní práce prováděné na stavbě v Křižanech uvedl OIP, že nelze přehlédnout, že předpis je pouze konstatováním obecných podmínek bez rozpracování konkrétních požadavků na organizaci práce a pracovní postupu. Z kopií seznamů pracovníků připojených ke všem předloženým technologickým postupům vyplývá, že k seznámení došlo ve dnech 10.6.2009 a 16.6.2009 (stavba zahájena v listopadu 2009). Pokud kontrolovaná osoba předložila společně s námitkami kopie dvou listů s označením kontrolované osoby a „Leden 2007/listopad“ vymezující rizika a opatření pro zemní a výkopové práce s tím, že porovnáním s doklady předloženými v průběhu kontroly bylo zjištěno, že zčásti se jedná o materiál totožný, zčásti doplněný o jedno bezpečnostní opatření významné pro posuzovaný případ: „nevstupovat do strojem vyhloubených nepažených výkopů, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečností klecí, rozměrnou konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí“, naskytá se otázka, proč nebyla tato

verze zpracování rizik předložena v průběhu kontroly (pokud existovala) a co způsobilo, že citované pravidlo nebylo dodrženo.

K námitkám kontrolované osoby, že z její strany nedošlo „k jakémukoliv porušení právních předpisů upravujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci“, OIP uvedl, že námitky technického rázu byly zhodnoceny z hlediska naplnění kontrolních zjištění jako bezdůvodné, podrobné detaily a jejich prokazování by přesahovalo rámec režimu kontroly prováděné inspektorátem práce a s ohledem na závěry kontrolního protokolu by nebylo ani účelné a efektivní. Ani opačný závěr týkající se některých technických detailů by však nevyloučil odpovědnost kontrolované osoby jako zaměstnavatele. Rozhodnutí o námitkách je poslední fází vypořádání protokolu o kontrole, který obsahuje popis zjištěných skutečností s uvedením jednotlivých nedostatků a označením ustanovení právních předpisů, které byly porušeny, a v posuzovaném případě odpovídá za tato specifikovaná porušení výhradně zaměstnavatel.

K námitce kontrolované osoby, že nemůže být dle jejího názoru činěna vinnou za individuální pochybení zaměstnanců OIP uvedl, že péče o bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci je prvotně povinností i odpovědností zaměstnavatele, který má pro práci svých zaměstnanců vytvářet takové podmínky, aby nebyl jejich život a zdraví při práci ohrožen. Provedenou kontrolou bylo na straně kontrolované osoby zjištěno porušení základních předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, lze tedy obecně konstatovat zanedbání jejich povinností. Závěrem uvedl, že účelové námitky kontrolované osoby jsou zkreslením obecného požadavku, který je kladen na zaměstnavatele při vyhledávání, vyhodnocení a odstranění rizik. Platná právní úprava ukládá specifikovat požadavky na zjištění bezpečnosti práce podle konkrétních podmínek a je součástí činností na všech stupních řízení. To představuje odpovědnost zaměstnavatele, jako právního subjektu, neboť zaměstnanci vykonávají práci podle jeho dispozic. V daném případě nespécifikovala kontrolovaná osoba v pozici zaměstnavatele pracovní postup, jakým má být provedena ochrana pracovníků v nezajištěném výkopu a nerespektovala ani další povinnosti.

- Pod písmenem E, bod 1. písm. d) a e) Technické zprávy, projektové dokumentace Křížany-vodovod, kanalizace, ČOV a přípojky pro RD na p.p.č. 2383/1, 2383/6, 2383/7 a 2383/3 je uvedeno: „Při realizaci je třeba pamatovat na řádné pažení, opatrně provádět výkopy, zvláště pak v ochranných pásmech inženýrských sítí a dbát pokynů správců těchto zařízení. Povinnost pažit je při hloubce výkopu větší než 1,3 m v zastavěné části obce a 1,5 m v nezastavěné části. Rovněž je nutno zabezpečit výkopovou rýhu proti pádu osob....“.

- Dle technologického předpisu pro provádění zemních prací; výkopů stavebních rýh a jam (převzatý technologický předpis pro stavbu ČHL-Vrchlabí) z 5.6.2009, bod 2 stěny výkopu musí být zajištěny proti sesutí. Svislé boční stěny ručně kopaných výkopů musí být zajištěny pažením při hloubce výkopu větší než 1,3m v zastavěném území a 1,5m v nezastavěném území. V zeminách nesoudržných, podmáčených nebo jinak náchylných k sesutí a v místech, kde je nutno počítat s opakovanými otřesy, musí být stěny těchto výkopů zabezpečeny podle stanoveného postupu i při hloubkách menších, než je stanoveno ve větě první. Podle bodu 8.4 do strojem vyhloubených nezapažených výkopů se nesmí vstupovat, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečnostní klecí, rozpěrnou konstrukcí

nebo jinou technickou konstrukcí. Strojně hloubené příkopy a jámy se svislými nezajištěnými stěnami, do kterých nebudou v souladu s technologickým postupem vstupovat fyzické osoby, lze ponechat nezapažené po dobu stanovenou technologickým postupem.

- Dle záznamu o provedeném školení BOZP H. M. se účastnil školení a přezkoušení dne 10.4.2008 a 26.6.2009.

- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj zahájil dne 19.11.2010 pod č.j. 6975/7.10/10/14.3-2 správní řízení o správních deliktech právnických osob na úseku bezpečnosti práce proti JOKO stavební CZ s.r.o. a současně nařídil ústní jednání na 15.12.2010 v 10.30 hod. v budově Oblastního inspektorátu práce.

- Dne 15.12.2010 v budově Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj byl sepsán protokol o jednání ve věci správního řízení o správním deliktu právnických osob na úseku bezpečnosti práce za přítomnosti jednatele účastníka řízení K. J., právní zástupkyně a oprávněné úřední osoby. Zúčastnění byli upozorněni na změnu kvalifikace správních deliktů s tím, že správní řízení je vedeno pro správní delikty právnických osob na úseku bezpečnosti práce podle § 30 odst.1 písm. s) s tím, že změna kvalifikace nemá vliv na horní hranici stanovené sazby pokuty podle § 30 odst.2 písm. c) zákona o inspekci. Jednatel společnosti mimo jiné uvedl, že zaměstnanci pracovali na předaném staveništi od investora, které měli uzavřeno. Měli zábranu na přístupové komunikaci s tabulkou vstupu zakázán. V průběhu výstavby se žádné zábradlí neosazuje, neboť by překáželo při provádění výstavby kanalizací. Z toho důvodu byl výkop neohrazen při vzniku smrtelného úrazu. Jednatel uvedl, že byl osobně přítomen ožívování zaměstnance od 16,30 hod. do cca 18,00 hod. a přítomní dva kriminalisté mu jako jednatelem zakázali z důvodu zajištění kriminálních stop do ukončení jejich šetření realizovat jakékoliv zábrany. Zároveň sdělili, že termín ukončení šetření telefonicky oznámí. Vzhledem k tomu, že se policie neozvala, vyzval vyšetřovatele ke sdělení, zda mohou osadit zábradlí. Teprve následně, po návštěvě paní S., bylo zábradlí uděláno podle předpisu. Nesouhlasil s tím, že hloubení započalo již 19.11.2009 a sdělil, že vytyčování polohopisné a výškopisné v úseku Š1 bylo prováděno dopoledne 20.11.2009 a vlastní hloubení výkopu bylo zahájeno po obědě. Spodní voda v projektové dokumentaci předpokládaná nebyla, ještě při pořizování fotografie zaslané OIP současně s žádostí o přezkoumání protokolu, tam voda nebyla. Rizika jsou zpracována odbornou pracovníci na živnost paní A. a jsou obecná pro veškeré stavby ve společnosti. Školení bezpečnosti práce provádí paní A. Technologické postupy z Vrchlabí byly doloženy proto, že všichni zaměstnanci stavby byli bezprostředně na této stavbě ve Vrchlabí z těchto předpisů proškoleni. Tato stavba skončila v říjnu 2009 a zaměstnanci přešli na stavbu Křižany, kde byl obdobný charakter zemních prací včetně velkoplošného pažení. Sdělil, že nikde není dáno nařízení, že by měli stanovovat technologický postup na každou novou stavbu. Jedná se o rutinní záležitost, kterou dělají zaměstnanci s pažením dnes a denně. Tvrdil, že zaměstnanci nesplnili své povinnosti, přestože byli proškoleni.

- Přípisem ze dne 6.1.2011 právní zástupce žalobce navrhoval doplnění důkazního řízení a podal stanovisko k podkladům pro rozhodnutí ve věci Pod bodem I. vyjádření uvedl, že vzájemné vztahy ve společnosti mezi jednatelem a zaměstnanci již přesáhly rámec pouhé profesionality a pohybují se na úrovni přátelství. Po vzniku úrazu

účastník vynaložil nemalé osobní úsilí, ale i finanční prostředky, aby zesnulému zajistil důstojný převoz a pohřeb na Slovensku, a stejně tak i morální a finanční výpomoc vdově zesnulého. V důsledku úrazu navíc přerušil na dobu asi 14 dní i veškeré stavební práce a věnoval se pouze řešení problémů souvisejících se vzniklým pracovním úrazem. Pod bodem II. uvedl, že výkop začal být hlouben dne 20.11.2009 v odpoledních hodinách. Navrhoval provedení výslechu svědka K., stavbyvedoucího na stavbě v Křižanech. Uvedl, že jeden z přítomných vyšetřovatelů jednatele účastníka pana J. poučil, že na místě úrazu nesmí být provedeny žádné změny. Jednatel byl upozorněn, že opačný postup z jeho strany bude považován za maření výkonu předního rozhodnutí a že do doby skončení policejního vyšetřování je nutno zajistit místo úrazu, tedy předmětný výkop, pouze červenobílou bezpečnostní páskou, což bylo učiněno. Teprve po získaném souhlasu ze strany Policie ČR účastník následně osadil výkop požadovanou zábranou proti pádu osob. Uvedl, že nemůže být činěn zodpovědným za skutečnost, že předmětný výkop neosadil dne 20.11.2009 odpovídajícím zajištěním proti možnému pádu osob, neboť toto mu bylo ze strany Policie ČR výslovně zakázáno. Navrhoval k důkazu výslech vyšetřovatelů Policie ČR. Podotkl, že veškeré případné zábrany proti pádu osob, které je třeba na stavbách provést, se běžně realizují až na konci příslušného dne po dokončení stavebních prací, neboť dříve provedené zábrany by překážely manipulaci s bagrem. Uvedl, že je logické, že v době vzniku pracovního úrazu nebyly kolem výkopu realizovány zábrany proti pádu osob. Pod bodem III. nesouhlasil s tím, že v rámci své činnosti údajně neorganizoval či nestanovil pracovní postupy tak, aby jeho zaměstnanci nebyli ohroženi padajícími materiály. Zaměstnanci byli každý den před zahájením prací seznámeni stavbyvedoucím s postupem výstavby i s úkoly, které se budou toho dne provádět. Pod bodem IV. zdůraznil, že v předmětném výkopu se neprováděla žádná betonáž základů, nýbrž se jednalo o použití předem vyrobených a dodaných perefabrikátů. Pod bodem V. se vyjádřil ke školení zaměstnanců v oblasti bezpečnosti práce a pod bodem VI. se vyjádřil k výši uložené pokuty. K prokázání svých majetkových poměrů doložil své hospodářské výsledky.

- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj dne 2.3.2011 adresoval žádost o vyjádření k šetření pracovního úrazu M. H. na Policii ČR, Krajské ředitelství policie Libereckého kraje .

- Policie ČR, KŘP Severočeského kraje, územní odbor SKPV Liberec, Komisař ÚO SKPV Liberec por. Bc. K. Z. adresoval OIP Ústeckému a Libereckému kraji dne 13.4.2011 ve věci poškozeného M. H., smrtelný pracovní úraz ze dne 20.11.2009 odpověď na dotaz z 2.3.2011 (Policie byla žádána o vyjádření se k tvrzením účastníka řízení, která souvisejí se způsobem ohledání místa činu při objasňování trestní věci, zajištění a označení místa činu, jeho uzavření před vstupem dalších osob, potřebě opakovaného o hledání apod.). Sdělil, že dne 20.11.2009 byl v podvečerních hodinách vyslán na výjezd SKPV Liberec na místo smrtelného pracovního úrazu, kdy kolem 16.30 hod prováděl M. H., zaměstnanec spol. JOKO stavební CZ s.r.o. výkopové práce při výstavbě kanalizace a vodovodu v obci Křižany. V průběhu stavebních prací následně došlo k sesuvu půdy, která jej zavalila a způsobila trauma břicha a hrudníku a tedy zranění, která byla neslučitelná se životem a M. H. na místě zemřel. Provedeným šetřením na místě činu bylo zjištěno, že bezprostřední příčinou smrti bylo udušení při znemožnění dýchacích pohybů. Na místě činu mimo jiné byli vytěženi F. K. a K. J.. Oba shodně uvedli, že k celé události budou vypovídat až po dohodě s právním zástupcem firmy JOKO Stavební s.r.o.

JUDr. Kaiserem. Dále byla provedena prověrka přímo v kanceláři za účelem zajištění písemnosti dokladujících zejména prokazatelné proškolení o bezpečnosti práce. Uvedené písemnosti se jednatelům nepodařilo předložit s tím, že uvedená proškolení provádí každoročně externí pracovnice paní A. Blíže neuvedli, kontaktní telefon na jmenovanou neměli. Jednatelům byl stanoven termín do 25.11.2009 k předložení veškerých písemností potřebných pro trestní řízení. O rozsahu potřebných podkladů byli informováni. Dále bylo po dohodě s jednateli společnosti stanoveno, že výkopové práce budou minimálně do 23.11.2009 pozastaveny a je zapotřebí uvedený výkop zajistit tak, aby nehrozil pád nezúčastněných osob do tohoto výkopu. Bylo stanoveno, že výkop zajistí dle požadavků stavebního dozoru dle platných právních předpisů. V žádném případě policejní orgán na místě nikomu nepřikazoval, ani neurčoval, jakým způsobem mají výkop jednatelé firmy a stavební dozor zajistit. Policejnímu orgánu šlo o to, aby se neměnil aktuální stav z doby vzniku smrtelného úrazu do doby následného ohledání za světla a případného zhlédnutí místa soudním znalcem. V žádném případě nebylo místo činu zajišťováno v režii policie.

Kpt. Mgr. Jiří F. sdělil mimo jiné, že koncem listopadu 2009 byl vyslán spolu s por. K. na případ pracovního úrazu v Křižanech. Jednalo se o zavalení zeminou osoby při výkopových pracích v nezajištěném výkopu, kdy v důsledku toho došlo ke smrtelnému úrazu. Na místě události byla technikem PČR ve zhoršených podmínkách (déšť, nedostatek světla) provedena fotodokumentace místa události. Protože počasí bylo velice špatné a bylo třeba řádně zadokumentovat místo události, bylo dohodnuto s jednatelům společnosti, že se v žádném případě nebude pokračovat ve výkopových činnostech. Dále bylo sděleno, že na druhý den ráno se na místo dostaví opětovně technik PČR a zadokumentuje za denního světla místo události. Také bylo sděleno, že se v pondělí rozhodne, zda-li nebude na místo přibrán znalec, a tedy není možné, aby se do této doby na výkopových pracích pokračovalo. Policejní orgán v žádném případě nepřikazoval ani neurčoval, jakým způsobem má být výkop zajištěn. Policejnímu orgánu se pouze jednalo o to, aby se ve výkopových pracích nepokračovalo, dokud místo události nebude řádně zadokumentováno a popř. ohledáno znalcem. Písemnosti týkající se řádného poučení o bezpečnosti práce jednotlivých účastníků nebyly v místě společnosti v Jablonném v Podještědí v daný čas nalezeny. Následovalo vytěžení jednotlivých osob, sepsání plánu činností, převoz zesnulého, vyrozumění Ambasády SK. Policejní orgán nenařizoval způsob zajištění výkopu.

- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj rozhodl dne 28.4.2011 pod č.j. 6975/7.10/10/14.3-8 tak, že žalobci uložil podle § 30 odst.2 písm. c) zákona o inspekci práce pokutu ve výši 210.000,- Kč a zavázal žalobce zaplacením nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč, za to, že spáchal delikty právnických osob na úseku bezpečnosti práce podle § 30 odst.1 písm. s) zákona č. 251/2005 Sb. V odůvodnění rozhodnutí mimo jiné uvedl, že kontrolou inspektorátu práce bylo zjištěno, že při pracích na stavbě „Kanalizace splašková a ČOC EN 15-20, vodovod a veřejné části kanalizačních a vodovodních přípojek pro p.p.č. 2383/1, 2383/6, 2383/7 a 158/2 v k.ú. Křižany bylo zjištěno, že účastník řízení v rozporu s § 3 písm. b) nař. vl.č. 591/2006 Sb. ve spojení s přílohou č.3, části III. bodem 2. nezajistil ochranu proti pádu na okraji výkopu vhodnou zábranou zamezující přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky ve vzdálenosti větší než 1,5m, nýbrž prkny opřenými o žebřík a páskou z PVC.

V odůvodnění rozhodnutí uvedl mimo jiné, že při kontrole dále vyšlo najevo, že zaměstnanci prováděli práce spojené s osazením kanalizačních skruží na uvedené stavbě ve strojně hloubeném výkopu bez jakéhokoliv zajištění proti sesuvu stěn, například ochranným rámem, bezpečností klecí, rozpěrnou konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí, jak mu ukládá ustanovení § 3 písm. b) ve spojení s přílohou č.3 , části V, bodem 4. nař. vl. č. 591/2006 Sb.

Třetím kontrolním zjištěním bylo konstatováno, že účastník řízení nesplnil povinnost zpracovat technologický postup specifikovaný pro stavbu v k.ú. Křížany obsahující stanovení konkrétních požadavků na organizaci práce a pracovní postupy, ve kterém by byl mimo jiné stanoven i způsob zajištění výkopů.

Výsledkem přezkoumání protokolu bylo potvrzení závěrů a námitky proti němu byly zamítnuty, vypořádaný protokol se stal jedním z podkladů rozhodnutí. Z moci úřední bylo zahájeno podle § 46 správního řádu správní řízení a tato skutečnost byla účastníkovi řízení oznámena současně s oznámením o nařízení ústního jednání a poučením o jeho procesních právech. K nařízenému jednání dne 15.12.2010 se účastník dostavil, jednatel společnosti přednesl své vyjádření (popsal, jakým způsobem se společnost podílela na pomoci pozůstalým po zemřelém zaměstnanci a při realizaci pohřbu. Uvedl, že neprodleně po úrazu byly projednány příčiny pracovního úrazu se všemi zaměstnanci firmy, zmínil se o finančních důsledcích pracovního úrazu pro firmu a poté zaslal i podrobné stanovisko k projednávané věci, které obsahovalo i návrh na doplnění důkazů). Přílohou byly listiny prokazující hospodářské výsledky účastníka řízení označené jako předběžná rozvaha a předběžný hospodářský výsledek. Účastník řízení se vyjádřil k následkům pracovního úrazu M. H. a zdůraznil, že již sám úraz a jeho následky pro něj představují značnou sankci v oblasti morální i finanční a nepodařilo se mu s ní zcela vyrovnat. Zesnulý M. H. patřil mezi dlouhodobé a spolehlivé pracovníky společnosti. Účastník řízení vynaložil nemalé úsilí, aby zesnulému zajistil důstojný převoz na Slovensko a pohřeb, kterého se osobně zúčastnili oba jednatele i další zaměstnanci. V době zesnulého zaměstnance byla poskytnuta finanční i morální výpomoc. Dobrovolně vynaložené náklady na pohřeb a poskytnutí základního finančního zabezpečení vdově vyčíslil částkou 100.000,- Kč. Uvedl, že mu pojišťovna tyto prostředky odmítá proplatit, neboť vůči němu mají být použity jako regres.

Správní orgán 1. stupně konstatoval, že v posuzované věci došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 30 odst.1 písm. s) zákona o inspekci práce ve třech případech k porušení povinností daných citovanými obecně závaznými právními předpisy. Pokud jde o první správní delikt (při provádění výkopových prací nezajištěn výkop u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob do výkopu) vycházel inspektorát práce ze skutečnosti, že zhotoviteli stavby je ustanovením § 3 písm. b) Nařízením vlády mimo jiné uloženo zajistit, aby byly splněny požadavky na organizaci práce a pracovní postupy stanovené v příloze č. 3 k tomuto nařízení, jestliže se na staveništi plánují nebo provádějí zemní práce, tomu odpovídá i název uvedené přílohy - Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy. Je členěna do dvaceti částí, z nichž pro skutkové okolnosti posuzovaného případu je významná část III. označená jako Zajištění výkopových prací a část V. - Zajištění stability výkopů. Z výčtu podrobně vymezených požadavků na zajištění výkopových prací v části III. pod bodem 2. lze stručně vyjmout: výkopy v zastaveném území, na veřejných prostranstvích musí být zakryty, nebo u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu

fyzických osob do výkopu, zajištěna zábradlím podle zvláštního předpisu; ve vzdálenosti větší než 1,5 m od hrany výkopu lze zajištění provést vhodnou zábranou zamezující přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky; za vhodnou zábranu se považuje zábradlí, u něhož nemusí být dodrženy požadavky na pevnost ani na zajištění prostoru pod horní tyčí proti propadnutí, přenosné dílcové zábradlí, bezpečnostní označení označující riziko pádu osob upevněné ve výšce horní tyče zábradlí, překážka nejméně 0,6 m vysoká nebo zemina z výkopu, uložená v sypkém stavu do výše nejméně 0,9 m.

Žádný z možných způsobů zajištění proti pádu do výkopu účastník řízení na stavbě v k.ú. Křížany neprovedl. V průběhu správního řízení tuto skutečnost ani nepopřel, pouze rozvedl, proč tak jednal. Inspektorát práce uvedl, že vycházel z premisy, že se zákaz policie nemohl vylučovat se zabezpečením uloženým obecně závazným právním předpisem, že podmínky orgánu činného v trestním řízení nemohou být ve vzájemném rozporu s povinnostmi zaměstnavatelů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a byl odmítnut názor kontrolované osoby o nadřazenosti pokynů policie. Správní orgán prvního stupně uvedl, že akceptoval návrh na provedení svědeckých výpovědí a dopisem adresovaným Krajskému ředitelství Libereckého kraje PČR byla zaslána žádost o vyjádření k šetření pracovního úrazu M. H., konkrétně ke skutečnostem tvrzeným účastníkem řízení, které souvisejí se způsobem ohledání místa činu při objasňování trestní věci, zajištění a označení místa činu, jeho uzavření před vstupem dalších osob, potřebě opakovaného ohledání apod.

Dne 21.4.2011 byly doručeny oblastnímu inspektorátu práce písemnosti obsahující vyjádření dvou příslušníků KŘ PČR, kteří se zúčastnili šetření na místě pracovního úrazu M. H., a to por. Bc. Z. K. a kpt. Mgr. J. F.. Oba shodně popřeli, že by policejní orgán prikazoval či určoval, jakým způsobem má být zajištěn výkop proti možnému pádu osob, pokyny směřovaly pouze k tomu, aby se nepokračovalo v provádění výkopových prací, resp., aby se výkopové práce pozastavily. V žádném případě policejní orgán na místě nikomu nepřikazoval, ani neurčoval, jakým způsobem mají výkon jednatelů firmy a stavební dozor zajistit, jediné, o co policejnímu orgánu na místě šlo, byla skutečnost, aby se neměnil aktuální stav z doby vzniku smrtelného úrazu do doby následného ohledání za světla a případného zhlédnutí místa soudním znalcem. V žádném případě nebylo místo činu zajišťováno v režii policie.

Správní orgán 1. stupně vzal za prokázáno, že se účastník řízení dopustil správního deliktu pod bodem 1. výroku rozhodnutí, když v období od 20.11. do 27.11.2009 na příslušné stavbě nezajistil výkop proti pádu, aniž by mu v tom bránila překážka spočívající v zákazu policistů.

Druhý správní delikt má s okolnostmi pracovního úrazu M. H. přímou souvislost. Správní orgán odkázal na V. část přílohy nař. vl. č. 591/2006 Sb., kdy v bodu 1 je výslovně uvedeno, že stěny výkopu musí být zajištěny proti sesutí, mimo jiné se uvádí, že pažení stěn výkopu musí být navrženo a provedeno tak, aby spolehlivě zachytilo tlak zeminy a zajišťovalo tak bezpečnost fyzických osob ve výkopech, zabránilo poklesu okolního terénu a sesouvání stěn výkopu (bod 3); do strojem vyhloubených nezapažených výkopů se nesmí vstupovat, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečnostní klecí, rozpěrnou

konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí; strojně hloubené příkopy a jámy se svislými nezajištěnými stěnami, do kterých nebudou v souladu s technologickým postupem vstupovat fyzické osoby, lze ponechat nezapažené po dobu stanovenou technologickým postupem (bod 4).

Kontrolou inspektorátu práce bylo zjištěno, že výkop pro umístění kanalizační šachty ŠI byl hlouben stavebním strojem Caterpillar. Aniž by byl výkop zajištěn proti sesutí, vstoupili na dno výkopu po osazení první skruže a dosažení potřebné hloubky asi dvou metrů dva zaměstnanci účastníka řízení, a to stavební dělník D. K. a poškozený M. H.. M. H. byl sesuvem zeminy zcela zasypán. D. K. byl zasypán pouze do pasu drobnějším materiálem a podařilo se mu tak vyprostit. Správní orgán uvedl, že z popisu úrazového děje vyplývá, že byly porušeny požadavky na organizaci práce a pracovní postupy, které je zaměstnavatel povinen zajistit. Nezvratné je zjištění, že byl porušen zákaz vstupovat do strojem vyhloubeného nezapaženého výkopu, pokud jeho stěny nejsou zajištěny proti sesutí odpovídajícím způsobem, alternativně definovaným přílohou č.3, části V, bodem 4 nařízení vlády a že byli zaměstnanci ohroženi padajícími materiály. V daném případě byla vyloučena možnost ponechat výkop nezapažený po dobu stanovenou technologickým postupem, když výslovně stanovenou podmínkou je v takovém případě skutečnost, že do příkopů a jam nebudou vstupovat fyzické osoby. Plnění povinností, které mají tento požadavek naplnit, představuje ve svém důsledku činnost a odpovědnost zaměstnavatele a je nedílnou součástí všech činností na všech stupních řízení.

Správní orgán dále uvedl, že obsah právních ustanovení, jejichž porušení je vytýkáno účastníkovi řízení a naplnění skutkových správních deliktů pod bodem 1. a 2. odpovídá principu objektivní odpovědnosti za správní delikty. V případě vzniku pracovního úrazu, je odpovědnost zaměstnavatele konstruovaná jako odpovědnost zaměstnavatele za nepřijetí opatření k odstranění či minimalizaci rizik, které jsou nezbytnou součástí organizace práce a stanovení pracovních postupů. Pochybení zaměstnanců tak nemá na závěr o odpovědnosti zaměstnavatele vliv a ten se nemůže zprostit odpovědnosti poukazem na zavinění zaměstnance. Neobstojí námitky účastníka řízení, že zaměstnanci byli proškoleni, podcenili hrozící riziko a vstoupili do nezapaženého výkopu navzdory všem přijatým opatřením a bezpečnostním školením, ani že žádný ze zaměstnanců nemusel do výkopu vstupovat, když se nejednalo o „mokrý proces“ a betonování či úpravy dna pro osazení prefabrikovaného šachtového dna ve výkopu nebylo třeba.

Správní orgán zdůraznil, že odpovědnost za správní delikty nemá ani souvislost s právním režimem odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou pracovním úrazem podle příslušných ustanovení zákoníku práce. Zhodnocení možného podílu postiženého zaměstnance na vzniku protiprávního stavu nemůže snížit nebo vyloučit odpovědnost zaměstnavatele za správní delikt, může mít případně pouze vliv na výši uložené pokuty jako jedna z okolností, za kterých k úrazu došlo. Nemůže být přihlédnuto ke skutečnosti, že účastník řízení pořídil velkoplošné pažení ve vysoké finanční hodnotě a že pažící boxy stály připraveny vedle výkopu.

K třetímu správnímu deliktu správní orgán 1. stupně uvedl, že v průběhu kontroly byly inspektorce OIP předloženy doklady označené jako Technologický předpis pro provádění výkopů, Technologický předpis pro provádění systémového pažení, Technologický předpis pro provádění zemních prací; výkopů stavebních rýh

a jam. Všechny označeny datem 5.6.2009 a určením pro stavbu ČHL-Vrchlabí. V průběhu vypořádání protokolu o kontrole se účastník řízení vyjádřil v tom smyslu, že stavba v k.ú. Křižany nevyžadovala žádný zvláštní postup, neboť se jednalo o provádění zcela běžných a rutinních prací v obdobném materiálu jako je stavba ve Vrchlabí s tím, že technologický postup byl plně použitelný i pro typově zcela stejné pozemní práce prováděné na stavbě v Křižanech. Správní orgán potvrdil, že tyto technologické předpisy jsou pouze konstatováním obecných podmínek pro rozpracování konkrétních požadavků na organizaci práce a pracovních postupů. Nemá zásadní význam, že se v názvech některých částí vyskytuje označení jiné stavby, například „Zajištění stability stěn výkopů na stavbě Čisté horní Labe. Na druhé straně právě universálnost technologických postupů a skutečnost, že nevymezují specifika pro jednotlivé pracovní úkony, je významným porušením povinností zaměstnavatele, neboť s požadavky na organizaci práce a stanovení postupů souvisí i otázka vyhodnocení a posouzení konkrétních pracovních rizik.

Správní orgán dále uvedl, že společně s námitkami proti výsledku přezkoumání protokolu kontrolovaná osoba předložila kopie dvou listů s označením období „leden 2007/listopad“, který oproti původně předloženému materiálu obsahoval doplnění podmínek vstupu do nezapažených výkopů a později předložené znění obsahuje výslovný zákaz vstupu do strojem vyhloubených nepažených výkopů, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem bezpečností klecí, rozpěrnou konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí. K pochybnostem o původnosti této verze zpracování rizik účastník řízení účastník reagoval vyjádřením, že zpracování rizik a opatření pro zemní a výkopové práce, které jeho jednatel předložil policii ČR a inspektorce OIP na jejich žádost, bylo poskytnuto z podkladů, které měl jednatel předmětný den k dispozici, aniž by mohl zkontrolovat jejich aktuálnost a v důsledku svého rozrušení způsobeného pracovním úrazem si neuvědomil, že ve svých deskách nemá založen aktualizovaný dokument. Bez ohledu na možnou účelovost posoudil inspektorát práce tento argument jako bezvýznamný, s odůvodněním, že není pochyb o tom, že fakticky nebyly požadavky na zjištění výkopu dodrženy.

Též chybí doklad, který by potvrzoval, že se specifiky konkrétní stavby byli zaměstnanci seznámeni a o možných rizicích instruováni a zda jejich znalosti byly dostatečně ověřeny. Účastník řízení nedoložil, že zaměstnance seznámil s použitím pažení, že jeho použití vyžadoval a kontroloval. Porušení svých povinností nepopřel účastník řízení ani vyjádřením ke školení zaměstnanců v oblasti BOZP.

Správní orgán zdůraznil, že je pouze na zaměstnavateli, resp. na jím pověřené kvalifikované osobě, aby na základě vyhodnocení a posouzení pracovních rizik stanovil příslušné postupy tak, aby byly splněny podmínky dané obecně závaznými právními předpisy pro specifické podmínky konkrétních staveb. Žádný z předložených dokladů neřeší technologický postup na stavbě k.ú. Křižany. Účastník řízení neprokázal, že byli zaměstnanci pro tuto stavbu řádně proškoleni a že zajistil zaměstnancům potřebné informace zejména o tom, jaká rizika vyplývají z nedodržení konkrétních postupů.

Správní orgán uvedl, z jakých podkladů vyšel při hodnocení skutkových okolností, vyjádřil se k navrženým důkazům. Uvedl, že z informací poskytnutých osobami, které byly přítomny vzniku úrazu, vyplynulo mimo jiné, že stavbyvedoucí

nebyl na stavbě přítomen, že při práci nebyli dělníci při jednotlivých úkonech řízení a kontrolování a že si hloubku výkopu „neuvědomili“.

Konstatoval, že podmínky obsažené v projektové dokumentaci nebyly účastníkem řízení respektovány. Zdůraznil, že plán školení na rok 2009 obsahuje dvě data, a to 19.3.2010 a 20.3.2010. Záznamy provedeném školení jsou z dubna 2008 a června 2009, přičemž smlouva o dílo na uvedenou stavbu byla uzavřena dne 23.10.2009.

Dále se správní orgán 1. stupně podrobně zabýval otázkou přiměřenosti uložené pokuty. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Uvedl, že v posuzovaném případě je závažnost správního deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následků dána typovou závažností, která je vyjádřena horním limitem zákonné sazby ve výši 1 000 000,- Kč v ustanovení § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce i individuální závažnosti protiprávního jednání v konkrétním případě, kterým je nedostatečná ochrana zaměstnanců i jiných osob a zejména následek těchto porušení. Inspektorát vzal jako polehčující okolnosti v úvahu přístup účastníka řízení k řešení důsledků pracovního úrazu i snahu o zvýšení prevence bezpečnosti práce svých zaměstnanců. Z těchto důvodů nepřistoupil k uložení vyšší sankce, ale volil částku odpovídající přibližně pětině zákonné sazby. Uvedl, že uložená sankce bude pocíťována účastníkem řízení tíživě, nehrozí však riziko likvidačních účinků sankce. Výše pokuty musí být nezanedbatelná, aby se stal její důsledek projevem represivního i preventivního účinku, a aby napříště vedla účastníka řízení k dodržování povinností stanovených mu platnými právními předpisy. Výši pokuty 210.000,- Kč považoval inspektorát za citelnou, nikoliv však nepřiměřenou a likvidační. Závěrem správní orgán odůvodnil rozhodnutí o nákladech řízení. Rozhodnutí je opatřeno řádným poučením o možnosti podat odvolání.

- Žalobce podal dne 17.5.2011 odvolání proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj ze dne 28.4.2011, č.j. 6975/7.10/10/14.3-8, v nichž uvedl, že nesouhlasí s tím, že by svým jednáním porušil povinnost stanovenou v § 5 odst.1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb. a povinnost stanovenou v § 3 písm. b) bod 1, ve spojení s přílohou č.3, částí III, bodem 2. nař. vl. č. 591/2006 Sm. Uvedl, že předmětný výkop začal být hlouben dne 20.11.2009 v odpoledních hodinách. Kolem 16.00 hod. téhož dne došlo ve výkopu k tragickému úrazu pana H., v důsledku čehož se na stavenišťe dostavili i dva vyšetřovatelé Policie ČR. Jeden z policistů odvolatele poučil, že na místě úrazu nesmí být z důvodu zajištění případných stup provedeny žádné změny, do doby skončení policejního vyšetřování je nutno předmětný výkop zajistit pouze červenobílou bezpečnostní páskou. Namítal, že nemůže být odpovědný za skutečnost, že předmětný výkop neosadil odpovídajícím zajištěním proti možnému pádu osob, neboť toto mu bylo ze strany Policie ČR výslovně zakázáno. Uvedl, že je překvapen obsahem prohlášení na místě zasahujících policistů. Navrhoval provést v řízení výslech na místě přítomných zaměstnanců odvolatele.

Nesouhlasil s postupem inspektorátu práce, který navrhovaný výslech policistů nahradil jejich písemným prohlášením a uvedl, že takto byl zkrácen na svých procesních právech, neboť mu nebylo umožněno aktivně se účastnit navrhovaného výslechu a klást policistům otázky. Uvedl, že v průběhu řízení předložil inspektorátu práce technologické postupy upravující provádění výkopů, systémového pažení

i zemních prací; výkopů stavebních rýh a jam. Nepopřel, že tyto postupy byly původně vyhotoveny pro stavbu kanalizace ve Vrchlabí a uvedl, že stavební práce prováděné v Křižanech byly prakticky totožné s pracemi ve Vrchlabí. Namítl, že nikde není stanoveno, že by pro každou stavbu bylo třeba vyhotovovat speciální technologický a organizační postup či opakovaně proškolovat zaměstnance, pokud je tato stavba stejného charakteru jako ta, pro kterou již byl technologický postup vypracován a zaměstnanci proškoleni. Nebylo třeba v rámci technologických postupů stanovit ani žádná specifická opatření nad rámec právních předpisů, neboť nehrozila žádná specifická rizika, která by musela být v technologických postupech zvláště upravená. K zajištění bezpečnosti práce stačilo to, aby zaměstnanci takto stanovené technologické postupy skutečně dodržovali. Zdůraznil, že se všemi technologickými postupy byli zaměstnanci seznámeni dne 20.3.2008 a dále v průběhu června 2009. Na počátku každého pracovního dne na stavbě byl přítomen stavbyvedoucí a ten seznámil zaměstnance s postupem výstavby, s úkoly, které se budou toho dne provádět, i s tím, jakým způsobem se tak bude činit a jaká opatření je přitom třeba dodržovat.

Pod bodem III. odvolání zdůraznil, že v rámci svých bezpečnostních opatření stanovil povinnost pažit výkopy a všichni zaměstnanci byli odpovídajícím způsobem proškoleni o tom, jak si počínat při hloubení výkopů a tedy i při provádění pažení. Měli k dispozici i veškeré vybavení nezbytné pro realizaci požadovaných bezpečnostních opatření. Nepopřel, že dva z jeho zaměstnanců, konkrétně M. H. a D. K. vstoupili do nezapaženého výkopu, a u vedl, že to bylo způsobeno pouhou lehkomyšlností těchto zaměstnanců. Navrhoval provést výslech pana Kozlíka (stavbyvedoucího).

Pod bodem IV. odvolání nesouhlasil s uloženou pokutou. Uvedl, že ji považuje za nepřiměřenou a že správní orgán při jejím ukládání nepřihlédl ke všem okolnostem spáchání správního deliktu a výši pokuty nadto ani dostatečně neodůvodnil, ani nezohlednil skutečnost, že zaměstnanci byli proškoleni, měli k dispozici veškeré nezbytné prostředky pro provádění bezpečnostních opatření, věděli o své povinnosti pažit výkopy a pouze v důsledku vlastního pochybení pažení neprovedli. Zdůraznil, že učinil vše, co bylo v jeho silách, aby zaměstnancům zajistil bezpečný výkon práce. Navrhoval zrušení rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj ze dne 28.4.2011 č.j. 6975/7.10/10/14.3-8 a věc vrátit tomuto správnímu orgánu k novému projednání.

Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj dne 21.6.2011 pod č.j. 3396/7.10/11/14.3-2 se vyjádřil k námitkám žalobce proti rozhodnutí Inspektorátu práce ze dne 28.4.2011 č.j. 6975/7.10/10/14.3-8. Závěrem uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a příslušným ustanovením právních předpisů odpovídá i postup ve správním řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo.

Dle přílohy k účetní uzávěrce JOKO stavební CZ s.r.o. za zdaňovací období od 1.1.2008 do 31.12.2008 majetek není zatížen zástavním právem, věcná břemena k nemovitostem nejsou. Pohledávky a závazky jsou hrazeny v rámci běžného obchodního styku. Dle výkazu zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31.12.2008 výsledek hospodaření za účetní období před zdaněním v tisících byl 365.

Rozhodnutím ze dne 21.7.2011 Státní úřad inspekce práce pod č.j. 1634/1.30/11/14.3 zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem č.j. 6975/7.10/10/14.3-8 ze dne 28.4.2011 a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění shrnul průběh dosavadního řízení. Uvedl, že vycházel z podkladů, které byly získány v průběhu kontrolního řízení, a v průběhu správního řízení se zabýval všemi námitkami žalobce. Uvedl, že skutečnosti zjištěné v průběhu dokazování prokázaly, že ze strany účastníka řízení došlo k naplnění skutkové podstaty správních deliktů dle § 30 odst. 1 písm. s/ zákona o inspekci práce, a to porušením tří povinností stanovených zákonem, které každé samostatně naplňují skutkovou podstatu správního deliktu dle citovaného ustanovení. Vypořádal se podrobně s námitkami žalobce.

Pokud se jedná o námitku neprovedeného výslechu policistů, uvedl, že pro vyjasnění, zda by byl výslech policistů relevantní pro zjištění skutečností, které by měly mít vliv na posouzení spáchání správního deliktu a stanovení výše pokuty, bylo vyžádáno vyjádření obou zasahujících policistů. Z tohoto vyjádření nevyplynuly žádné nové skutečnosti, proto nebyla svědecká výpověď policistů jako důkazní prostředek připuštěna. Odvolací správní orgán uvedl, že se ztotožňuje se správním orgánem 1. stupně pokud výpověď policistů jako důkazní prostředek nebyla připuštěna, a to zejména z důvodu hospodárnosti řízení, když naplnění skutkové podstaty správního deliktu-nezajištění výkopu okraje, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob do výkopu, zábradlím ani jinou vhodnou zábranou ve vzdálenosti větší než 1,5m od hrany výkopu, aby zamezil přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky, bylo prokázáno jiným způsobem, a to protokolem z kontroly č.j. 7833/2/7.II/10/15.2 ze dne 26.1.2010, fotodokumentací, vyjádřením jednatele společnosti při ústním jednání dne 15.12.2010.

K dalším námitkám uvedl, že ke smrtelnému úrazu pana M. H. došlo v důsledku úplného zasypání jmenovaného při sesuvu zeminy, když spolu se svým kolegou panem D. K., vstoupili do nezajištěného výkopu. Pokud žalobce zdůrazňoval, že zaměstnanci věděli o povinnosti pažit výkop, ale této povinnosti nedbali a svévolně ji porušili, pak povinnosti, které stanoví právní předpisy pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou uloženy zaměstnavateli. Je jeho přední povinností postarat se o to, aby tyto povinnosti byly plněny ze strany zaměstnanců. K tomu slouží kontrola. Zaměstnavatel měl zajistit důslednou kontrolu, aby byly povinnosti ze strany zaměstnanců dodrženy. Odpovědnost za správní delikty je konstruována jako odpovědnost objektivní, tedy bez ohledu na zavinění. Nelze se ani odkazem na jednání zaměstnance zprostit odpovědnosti za spáchání správního deliktu. Spáchání správního deliktu bylo prokázáno již protokolem z kontroly, průběhem úrazového děje a vyjádřením statutárního orgánu účastníka řízení. Odvolací orgán uvedl, že další provádění důkazů, včetně svědecké výpovědi pana Václava Kozlíka, by bylo nadbytečné a nehospodárné.

K další námitce uvedl, že pro stavbu v k.ú.Křižany žalobce nestanovil konkrétní podmínky technologického postupu, kterými by zajistil splnění požadavků na organizaci práce a pracovní postupy při plánování a provádění zemních prací tak, aby byly dodrženy zásady bezpečného chování na pracovišti a zaměstnanci nebyli ohroženi padajícími materiály a byli chráněni proti pádu nebo zřícení v souvislosti

s prováděním výkopových prací a zajištěním stability stěn výkopů. Odvolací orgán se ztotožnil s názorem, že pro každou konkrétní stavbu musí být zpracovány technologické postupy tak, aby se na základě vyhledání rizika snížila možnost vzniku nebezpečí ohrožení života a zdraví osob. Uvedl, že ze spisové dokumentace založené ve správním spise a z provedeného správního řízení nevyplynulo, že povinnost účastníka řízení, jako zaměstnavatele, byla splněna.

Pokud se jedná o namítanou výši pokuty, odvolací správní orgán mimo jiné uvedl, že jako zvlášť přitěžující okolnost posoudil následek pracovního úrazu M. H., tj. smrt následkem tohoto pracovního úrazu. Současně byl na životě a zdraví přímo ohrožen i další zaměstnanec D. K.. Tento stav je velmi vážný následek nedodržování právních předpisů. Jako polehčující okolnost správní odvolací orgán vzal v úvahu následné jednání zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a jeho postoj k pozůstalým. Uložená pokuta má preventivní charakter i represivní účinek. Výše pokuty se jeví přiměřená.

Závěrem se žalovaný vyjádřil k povinnosti žalobce uhradit náklady správního řízení.

- V podání ze dne 2.12.2011 č.j. 10235/7.10./11/14.3-2 se Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj vyjádřil k žalobním námitkám žalobce, jak je uvedl v žalobě, žalobu nepovažoval za důvodnou.

III.

Podle Nařízení vlády č. 561 ze dne 12. prosince 2006 o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, § 3 písm. b), bod 1 zhotovitel zajistí, aby byly splněny požadavky na organizaci práce a pracovní postupy stanovené v příloze č. 3 k tomuto nařízení, jestliže se na staveništi plánují nebo provádějí práce spojené s rozpojováním a přemísťováním zeminy, včetně jejího zhutňování nebo jiného zpevňování, nebo spojené s jinými úpravami souvisejícími s těmito pracemi, které jsou prováděny při zakládání staveb nebo terénních úpravách za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem a které zahrnují vytýčení tras technické infrastruktury (dále jen "zemní práce").

Podle § 5 odst.1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. § 5 zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci nebyli ohroženi padajícími nebo vymrštěnými předměty nebo materiály.

IV.

Z obsahu správních spisů zjistil krajský soud skutkový stav, který nebyl rozporován žádnou ze stran, a to, že dne 20.11.2009 se začaly provádět práce na stavbě v Křižanech u Liberce při výkopových pracích pro kanalizaci, v dolní části stavby v místě, kde je dle projektové dokumentace umístěna kanalizační šachta Š1. Po vyměření trasy kanalizace a místa, kde mají být kanalizační šachty Š1 a Š2, začali hloubit výkop stavebním strojem Caterpillar. Poté, co byl výkop pro šachtu proveden do potřebné hloubky, tj. asi 2,0m, tak zaměstnanci na dno výkopu dali betonový

základ a na něj osadili první skruž. Stěny výkopu nebyly zajištěny proti sesutí žádným bezpečnostním zařízením. Když došlo k sesuvu zeminy na levé straně stěny, byl ve výkopu byl D. K. a M. H.. M. H. stál v místě sesutí zeminy a byl zeminou celý zasypán. D. K. byl zeminou zasypán do výše pasu. D. K. byl zasypán drobnějším materiálem, snažil se dostat nohy ze sesuté zeminy ven a zároveň se snažil vyprostit hlavu M. H.. Za pomoci dalšího zaměstnance M. P. vyprostili zraněného a začali poskytovat na základě informací dispečera záchranné služby první pomoc. Přes veškeré oživovací pokusy jak zaměstnanců, tak posléze i záchranné služby, bylo konstatováno úmrtí. Ve dnech 27.11., 2.12., 11.12.2009 a 26.1.2010 byla Oblastním inspektorátem práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj vykonána kontrola v rozsahu stanoveném v § 3 odst.1 písm. c) zákona o inspekci práce se zaměřením na dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce. Kontrola byla provedena souběžně s kontrolou příčin a okolností pracovního úrazu M. H., ke kterému došlo dne 20.11.2009 .

Soud vzal za prokázáno, že žalobce nejméně v období od 20.11.2009 do 27.11.2009 na stavbě k.ú. Křižany při provádění výkopových prací nezajistil výkop u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob do výkopu zábradlím ani jinou vhodnou zábranou ve vzdálenosti větší než 1,5m od hrany výkopu, aby zamezil přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky a porušil tak povinnost stanovenou v § 5 odst.1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb. a povinnosti stanovené v § 3 písm. b) bod 1 Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., čímž spáchal správní delikt podle § 30 odst.1 písm. s) zákona o inspekci práce.

Dále žalobce dne 20.11.2009 na stavbě k.ú.Křižany nezajistil ochranným rámem, bezpečnostní klecí, rozpěrnou konstrukcí ani jinou technickou konstrukcí stěny strojem hloubeného výkopu proti sesutí, ve kterém prováděli práce dva jeho zaměstnanci, kteří byli ohroženi padající zeminou a tím spáchal podle § 30 odst.1 písm. s) zákona o inspekci práce správní delikt. Porušil povinnost týkající se organizace práce a pracovních postupů stanovenou v § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 písm. b) bod 1. Nařízení vlády č. 591/2006 ve spojení s přílohou č. 3, část V, bod 1,3,4 Nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

Konečně žalobce spáchal správní delikt podle § 30 odst.1 písm. s) zákona o inspekci práce, když pro stavbu v k.ú. Křižany nestanovil konkrétní podmínky technologického postupu, kterým i by zajistil splnění požadavků na organizaci práce a pracovní postupy při plánování a provádění zemních prací tak, aby byly dodrženy zásady bezpečného chování na pracovišti a zaměstnanci nebyli ohroženi padajícími materiály, byli chráněni proti pádu nebo zřícení v souvislosti s prováděním výkopových prací a zajištěním stability stěn výkopů. Je nesporné, že žalobce porušil povinnost týkající se organizace práce a pracovních postupů stanovenou v § 5 odst.1 písm., b) a c) zákona č. 309/2006 Sb. a § 3 písm. b) bod 1. Nařízení vlády č. 591/2006 Sb. ve spojení s přílohou č. 3, části III, bodem 2. a části V. bodem 4.

Pokud žalobce v průběhu správního řízení i v podané žalobě odmítal svou odpovědnost, tedy odpovědnost zaměstnavatele a naopak tvrdil, že k úrazu došlo v důsledku porušení bezpečnostních předpisů zaměstnanci, pak tyto jeho námitky nejsou důvodné. Žalobce měl zajistit důslednou kontrolu, aby povinnosti ze strany zaměstnanců byly plněny. Odpovědnost za správní delikty je konstruována jako

odpovědnost objektivní. Nelze proto ani odkazem na jednání zaměstnance se zprostit odpovědnosti za spáchání správního deliktu.

Ostatně žalobce nepopřel, že zajištění výkopu nebylo provedeno. Nezajištění výkopu okraje, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob do výkopu zábradlím ani jinou vhodnou zábranou ve vzdálenosti větší než 1,5m od hrany výkopu, aby zamezil přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky, bylo prokázáno jiným způsobem, a to protokolem z kontroly č.j. 7833/2/7.II/10/15.2 ze dne 26.1.2010, fotodokumentací, vyjádřením jednatele společnosti při ústním jednání dne 15.12.2010. Dodržení povinnosti stanovených zaměstnavateli v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci právními předpisy nemůže být žádný způsobem (ani policií) omezováno.

Dále bylo prokázáno, že pro stavbu „Kanalizace splašková a ČOV EN 15-20, vodovod a veřejné části kanalizačních a vodovodních přípojek pro p.p.č. 2383/1, 2383/6, 2383/7 a 158/2 k.ú. Křižany“ konkrétní technologický postup zpracován nebyl. Byl zpracován pro stavbu ČHL-Vrchlabí. Tento TP nelze aplikovat na prováděnou stavbu, jelikož v TP nebyly stanoveny konkrétní požadavky na organizaci práce a pracovní postupy. Tvrdil-li žalobce, že na obou stavbách se jednalo o provádění běžných rutinních prací za obdobných podmínek a v obdobné hornině a nebylo třeba stanovit žádná specifická opatření nad rámec právních předpisů, neboť nehrozila žádná specifická rizika, pak pracovní úraz zaměstnanců M. H. a D. K. svědčí o opaku.

Krajský soud se zcela ztotožňuje se stanoviskem správních orgánů, že pro každou konkrétní stavbu musí být zpracovaný technologický postup tak, aby se snížila možnost vzniku nebezpečí ohrožení života a zdraví osob.

Pokud žalobce v průběhu správního řízení nesouhlasil s porušením příslušných ustanovení právních předpisů uvedených v kontrolním protokolu i dalších rozhodnutích v této věci, namítal rozpor v datu hloubení kanalizační šachty, odmítal závěr o existenci spodní vody ve výkopu, měl výhrady vůči tvrzenému umístění kanalizační šachty, pak soud uvádí, že tyto jednotlivé výhrady (i kdyby byly důvodné) nemají vliv na správnost rozhodnutí správního orgánu.

Nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že zaměstnanci byli řádně školeni a tudíž věděli, že mají zákaz vstupu do nezapaženého výkopu, měli se před vstupem chránit, za situace kdy zaměstnavatel nestanovil pracovní postup, jakým způsobem má být provedena ochrana pracovníků, kteří právě budou montovat konstrukci pažení v nezajištěném výkopu.

Pokud žalobce navrhoval ve správním řízení, a posléze i v žalobě, provedení výsledků svědků, pak soud tento důkaz nepřipustil, neboť výsledkem svědků by byly prokázány skutečnosti známé z provedeného dokazování a navíc soud dbá na ekonomiku řízení. Dle § 52 zákona č. 500/2004 Sb. účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení, přitom ale správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Správní orgán rozhodl dle svého uvážení. Žalobcova práva nebyla porušena, neboť skutkový stav byl řádně objasněn a výsledek policistů by nepřinesl žádná nová skutková zjištění

o tom, zda žalobce provedl zajištění výkopu řádným způsobem či nikoliv a navíc jejich výslech by byl v rozporu se zásadou hospodárnosti.

Namítal-li žalobce nepřiměřenost pokuty, přičemž připustil svou odpovědnost založenou na principu objektivní odpovědnosti, avšak současně uvedl, že ke smrtelnému úrazu došlo pouze v důsledku pochybení samotných zaměstnanců, kterému nemohl nijak zabránit, když zaměstnanci vstoupili do nezapaženého výkopu přesto, že věděli, že tak činit nesmí a porušili veškeré bezpečnostní předpisy, o kterých byli proškoleni, pak soud uvádí, že bylo na žalobci, aby organizoval práci a pracovní postupy tak, aby nedocházelo k úrazům. Žalobce měl zajistit plnění povinnosti pracovníků důslednou kontrolou. V důsledku nedodržování bezpečnostních předpisů došlo k pracovnímu úrazu se smrtelným následkem. Pokud se jedná o výši pokuty, pak je třeba zohlednit jako přitěžující okolnost to, že došlo k pracovnímu úrazu s následkem smrti. Polehčující okolností je jednání zaměstnavatele, jeho přístup k pozůstalým. Nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že uložená pokuta je likvidační (odkaz na hospodářské výsledky). Pokud namítal žalobce, že uložená pokuta nemá výchovný charakter, pak soud konstatuje, že pokuta má jednak výchovný charakter a jednak represivní účinek. Pokuta musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele správního deliktu tak, aby nedošlo k opakování vadného chování.

Žalobce též namítal, že odůvodnění výše pokuty je nedostatečné a tudíž nepřezkoumatelné. Ani tato námitka není důvodná. Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Za „zjevně nepřiměřenou“ není možno považovat pokutu uloženou ve výši 210.000,- Kč, když v době rozhodování byla horní hranice pokuty 1.000.000,- Kč za každý samostatný správní delikt, zvláště za situace, kdy v důsledku porušení právních předpisů došlo k úrazu s následkem smrti.

O žádosti žalobce o přiznání odkladného účinku bylo rozhodnuto usnesením ze dne 6.4.2012 č.j. 78Ad 5/2011-33 tak, že žalobě byl odkladný účinek přiznán.

S ohledem na výše uvedené soud žalobu v souladu s § 78 odst.7 s.ř.s zamítl jako nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst.1 s.ř.s., když

procesně úspěšnému žalovanému nevznikly žádné náklady nad jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 21. srpna 2012

JUDr. Bohuslava Drahošová
předsedkyně senátu